

Quảng Ninh phấn đấu trở thành tỉnh có cơ cấu kinh tế dịch vụ, công nghiệp vào năm 2020

Tạ Duy Thịnh

Giám đốc Sở KH&CN Quảng Ninh

Phấn đấu đến năm 2020 trở thành tỉnh có cơ cấu kinh tế dịch vụ, công nghiệp, Quảng Ninh đã xác định những mục tiêu cụ thể cần đạt được và đưa ra các quyết sách cũng như những nhiệm vụ cần tập trung triển khai thực hiện. Với những giải pháp nhằm huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, nâng cao hiệu lực quản lý, điều hành của các cấp chính quyền, sự phối kết hợp của các tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, doanh nghiệp và nhân dân trong phát triển khoa học và công nghệ (KH&CN), có thể tin tưởng rằng, tỉnh Quảng Ninh sẽ hoàn thành tốt các mục tiêu, nhiệm vụ đã đề ra.

Quan điểm, mục tiêu phát triển KH&CN tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020

Giai đoạn 2011-2015, đặc biệt là từ khi triển khai thực hiện Nghị quyết số 04-NQ/TU ngày 5/5/2012 của BCH Đảng bộ tỉnh về phát triển KH&CN Quảng Ninh giai đoạn 2011-2015, hoạt động KH&CN của tỉnh Quảng Ninh đã có những bước đột phá quan trọng. Tiếp theo Nghị quyết số 04, ngày 13/3/2017, Tỉnh ủy Quảng Ninh đã có Nghị quyết số 07-NQ/TU của BCH Đảng bộ tỉnh về phát triển KH&CN tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020, trong đó nêu rõ những kết quả đã đạt được, những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân cần khắc phục, đặc biệt là quan điểm, mục tiêu phát triển KH&CN tỉnh Quảng Ninh từ nay đến năm 2020. Quan điểm phát triển KH&CN của tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020 được thể hiện nhất quán và rõ ràng trong Nghị quyết số 07 ở 5 phương diện sau: i) KH&CN thực sự là quốc sách hàng đầu. Mục tiêu, định hướng phát triển KH&CN phải gắn kết chặt chẽ với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trước mắt và lâu dài; ii) Ưu tiên mọi nguồn lực xã hội, tăng cường công tác xã

hội hóa cho hoạt động KH&CN; iii) Coi doanh nghiệp là trung tâm của đổi mới và chuyển giao công nghệ, là nguồn cầu quan trọng nhất của thị trường KH&CN. Các cơ quan nhà nước thuộc tỉnh đóng vai trò hỗ trợ, định hướng và kết nối các doanh nghiệp với đội ngũ chuyên gia, nhà khoa học, tổ chức KH&CN; iv) Đổi mới cơ bản, toàn diện cơ chế quản lý, tổ chức, hoạt động KH&CN phù hợp với cơ chế thị trường định hướng XHCN và yêu cầu hội nhập quốc tế. Đầu tư nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, tạo môi trường thuận lợi để khuyến khích sự sáng tạo của các tầng lớp nhân dân, nhất là lớp trẻ, đội ngũ trí thức, cán bộ KH&CN có trình độ cao; v) Triển khai nhiệm vụ KH&CN phải có trọng tâm, trọng điểm. Chú trọng ứng dụng, chuyển giao, đổi mới công nghệ; tập trung ưu tiên các lĩnh vực: Dịch vụ du lịch, dịch vụ thương mại, công nghệ sinh học, quản lý nhà nước, công nghệ thông tin, y tế, giáo dục và đào tạo.

Với quan điểm đó, mục tiêu của tỉnh Quảng Ninh từ nay đến năm 2020 là đẩy mạnh phát triển, ứng dụng KH&CN theo xu hướng cuộc

cách mạng công nghiệp lần thứ tư; làm cho KH&CN thực sự trở thành động lực quan trọng nhất để phát triển kinh tế tri thức, tăng năng suất, chất lượng và năng lực cạnh tranh, hội nhập quốc tế, phát triển bền vững và bảo vệ môi trường, đảm bảo quốc phòng, an ninh; phấn đấu đến năm 2020, Quảng Ninh trở thành tỉnh có cơ cấu kinh tế dịch vụ, công nghiệp.

Những mục tiêu quan trọng cần đạt được

Xác định rõ quan điểm, mục tiêu phát triển KH&CN, tỉnh Quảng Ninh sẽ tập trung nguồn lực để hoàn thành các mục tiêu cụ thể sau: 1) Xây dựng và hoàn thành, phát triển các khu nông nghiệp, trung tâm thủy sản ứng dụng công nghệ cao ở những địa phương có điều kiện phù hợp; 2) 100% các sản phẩm, hàng hóa nhóm 2 được quản lý bằng quy chuẩn kỹ thuật; 3) Tiếp tục duy trì và phát triển thương hiệu của 30 sản phẩm; xây dựng và phát triển thêm 20 nhãn hiệu sản phẩm gắn với địa danh, loại hình dịch vụ có thể mạnh của tỉnh. Hỗ trợ xác lập quyền sở hữu trí tuệ, khai thác và phát triển tài

sản trí tuệ trong nước, quốc tế cho trên 300 đối tượng sở hữu công nghiệp, trong đó, tối thiểu có 5 sáng chế, giải pháp hữu ích; 4) Đến năm 2020, số doanh nghiệp, tổ chức áp dụng thành công các hệ thống quản lý; công cụ quản lý chất lượng tiên tiến tăng gấp 2 lần so với năm 2015; 5) Phần đầu có đội ngũ chuyên gia KH&CN có khả năng tư vấn trong các lĩnh vực: Dịch vụ, công nghệ sinh học, quản lý nhà nước, công nghệ thông tin, y tế, giáo dục và đào tạo; 6) Xây dựng chính quyền điện tử giai đoạn II đảm bảo đầu tư đồng bộ, kết nối hoàn chỉnh. Thí điểm xây dựng thành phố Hạ Long trở thành đô thị thông minh; từng bước triển khai nhân rộng ở một số lĩnh vực, địa phương đủ điều kiện; 7) Tổng vốn đầu tư xã hội cho KH&CN đạt trên 2% GRDP (tổng sản phẩm trên địa bàn). Dành tối thiểu 4% tổng chi thường xuyên ngân sách địa phương cho KH&CN; ưu tiên nguồn lực đầu tư một số lĩnh vực trọng tâm: Dịch vụ du lịch, dịch vụ thương mại, công nghệ sinh học, quản lý nhà nước, công nghệ thông tin, y tế, giáo dục và đào tạo.

Giải pháp thực hiện

Đổi mới công tác quản lý nhà nước về KH&CN

Thành lập Ban chỉ đạo phát triển KH&CN từ cấp tỉnh đến cấp huyện, trong đó ở cấp tỉnh, đồng chí Bí thư Tỉnh ủy là trưởng ban; thành viên là thủ trưởng các sở, ban, ngành, đoàn thể có liên quan, Chủ tịch UBND cấp huyện. Ban chỉ đạo phát triển KH&CN cấp huyện có Bí thư huyện ủy là trưởng ban, Chủ tịch UBND cấp huyện là người trực tiếp phụ trách lĩnh vực KH&CN. Mỗi ngành, địa phương, đơn vị, doanh nghiệp trong tỉnh bố trí lãnh đạo phụ trách KH&CN và cán bộ làm công tác KH&CN. củng cố, kiện toàn Hội đồng KH&CN, thể hiện được vai trò định

Hoạt động thực nghiệm tại Phòng thí nghiệm hóa sinh - Trung tâm Đào tạo bồi dưỡng tại chức Quảng Ninh.

hướng phát triển KH&CN dài hạn, hàng năm của tỉnh. Bên cạnh đó, hoàn thiện các cơ chế, chính sách, quy định quản lý theo hướng đơn giản về thủ tục hành chính, đảm bảo phù hợp với quy định của Trung ương, đặc biệt là các quy định về quản lý nhiệm vụ KH&CN, quản lý dự án sử dụng nguồn vốn đầu tư cho KH&CN; điều lệ Quỹ phát triển KH&CN; xây dựng chính sách thu hút chuyên gia KH&CN ở một số ngành, lĩnh vực trọng yếu của tỉnh...

Thực hiện một số nhiệm vụ trọng điểm, thuộc các lĩnh vực ưu tiên

Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Quy hoạch phát triển KH&CN đến năm 2020, tầm nhìn 2030, Quy hoạch phát triển nhân lực tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020, tầm nhìn 2030; các đề án “Đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao chất lượng và phát triển toàn diện nguồn nhân lực tỉnh Quảng Ninh đến năm 2020”, “Xây dựng chính quyền điện tử giai đoạn 2”... Trong lĩnh vực quản lý nhà nước, nghiên cứu các quan điểm lý luận và thực tiễn

của Đảng, Nhà nước, đúc rút kinh nghiệm quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa nền kinh tế, vận dụng một cách đúng đắn và sáng tạo vào thực tiễn quản lý kinh tế, quản lý nhà nước ở Quảng Ninh; xây dựng chính quyền điện tử tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2017-2020. Lĩnh vực dịch vụ: Nghiên cứu, phát triển các sản phẩm du lịch bổ trợ, các loại hình sản phẩm du lịch độc đáo, các tuyến, điểm du lịch hợp lý, liên kết lẫn hành trong và ngoài nước có chất lượng cao (du lịch sinh thái, du lịch nghỉ dưỡng, du lịch đồng quê, du lịch biển, du lịch mạo hiểm...); bảo tồn, phát huy giá trị văn hoá truyền thống của các dân tộc tỉnh Quảng Ninh cho mục đích nâng cao đời sống và phát triển du lịch; ứng dụng KH&CN trong phát triển dịch vụ, du lịch với mục tiêu tiết kiệm năng lượng, bảo vệ môi trường tại các khu dịch vụ, du lịch; ứng phó với biến đổi khí hậu. Lĩnh vực y tế: Quy hoạch nuôi trồng, khai thác, chế biến cây dược liệu quý; ứng dụng KH&CN trong phân tích, kiểm soát an toàn thực phẩm. Lĩnh vực nông nghiệp: Triển khai có hiệu quả hoạt động của

Nuôi cấy mô ở Trung tâm Khoa học và sản xuất lâm nông nghiệp Quảng Ninh.

Trung tâm Sản xuất giống công nghệ cao và nuôi thực nghiệm giống hải sản Quảng Ninh tại Đầm Hà, Khu nông nghiệp công nghệ cao tại Đông Triều; đảm bảo cung cấp giống cây trồng, hải sản chất lượng cao, sạch bệnh cho nhu cầu sản xuất trong tỉnh; ứng dụng KH&CN tiên tiến để nhân giống và nuôi trồng các giống cây trồng, vật nuôi, thủy hải sản là sản phẩm xây dựng thương hiệu của tỉnh và sản phẩm đặc sản nổi tiếng của địa phương; bảo tồn và khai thác hợp lý các nguồn gen quý hiếm của tỉnh.

Nâng cao tiềm lực KH&CN

Triển khai đề án Trung tâm ươm tạo công nghệ và doanh nghiệp KH&CN; hỗ trợ hoạt động của các cơ sở ươm tạo công nghệ, doanh nghiệp KH&CN theo mô hình do doanh nghiệp quản lý; hỗ trợ các doanh nghiệp tham gia ươm tạo sản phẩm tại các cơ sở ươm tạo công nghệ. Trước mắt, xây dựng vườn ươm khởi nghiệp về công nghệ thông tin để hỗ trợ cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ về lĩnh vực công nghệ thông tin có điều kiện phát triển, quản lý doanh nghiệp. Cung cấp các dịch vụ và cơ sở vật chất cần thiết để hỗ trợ việc khởi nghiệp từ giai đoạn hình thành ý tưởng, phát triển sản phẩm cho đến khi thành lập và phát triển doanh nghiệp công nghệ thông tin, điện tử thành công. Bên cạnh đó, phát huy hiệu quả của Quỹ

Phát triển KH&CN cấp tỉnh trong việc hỗ trợ chuyển giao, ứng dụng, đổi mới công nghệ; hoàn thiện, áp dụng ý tưởng, giải pháp sáng tạo; làm vai trò cầu nối hướng dẫn doanh nghiệp vay vốn Quỹ Đổi mới công nghệ quốc gia để thực hiện các dự án lớn.

Phát triển thị trường, đẩy mạnh hợp tác và mở rộng hội nhập quốc tế về KH&CN

Đến năm 2020, mỗi địa phương xây dựng và phát triển thêm từ 2 đến 3 sản phẩm gắn với địa danh, loại hình dịch vụ có thể mạnh của địa phương; hướng dẫn các đơn vị đăng ký xác lập quyền, khai thác và phát triển tài sản trí tuệ trong nước, quốc tế từ 20 đến 30 đối tượng sở hữu công nghiệp; phần đầu có 1 sáng chế, giải pháp hữu ích. Đẩy mạnh hoạt động kết nối cung cầu, hội chợ, sàn giao dịch công nghệ và thiết bị; hỗ trợ cho các doanh nghiệp tham gia hội chợ công nghệ thiết bị trong và ngoài nước. Hình thành các tổ chức dịch vụ KH&CN làm nhiệm vụ giới thiệu và cung cấp dịch vụ, công nghệ đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp và thị trường. Thực hiện các chương trình hợp tác trong nước và quốc tế về KH&CN; tạo điều kiện cho các nhà khoa học, chuyên gia, các đơn vị nghiên cứu có uy tín trình diễn, giới thiệu sản phẩm KH&CN mới; tham gia, phối hợp thực hiện các nhiệm vụ KH&CN của tỉnh.

Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát về KH&CN

Thực hiện các cuộc thanh, kiểm tra chuyên đề hoặc đột xuất theo chỉ đạo của Bộ KH&CN và UBND tỉnh Quảng Ninh về các lĩnh vực KH&CN (tiêu chuẩn, đo lường, chất lượng sản phẩm hàng hóa, an toàn bức xạ và hạt nhân, sở hữu công nghiệp) đối với các đơn vị, doanh nghiệp hoạt động trong các lĩnh vực liên quan. Hàng năm, bố trí kiểm tra, giám sát việc ứng dụng kết quả các nhiệm vụ KH&CN có sử dụng vốn ngân sách. Đối với các đơn vị chủ trì hoặc tiếp nhận kết quả không tổ chức duy trì, ứng dụng, nhân rộng kết quả nghiên cứu thành công của nhiệm vụ KH&CN thì không được cấp kinh phí thực hiện nhiệm vụ KH&CN từ ngân sách tỉnh các năm tiếp theo.

Công tác tuyên truyền, thông tin KH&CN

Tổ chức thường xuyên hội chợ quảng bá triển lãm các sản phẩm OCOP (mỗi xã, phường một sản phẩm) gắn với thành tựu KH&CN. Xây dựng các chuyên mục KH&CN trên các phương tiện thông tin đại chúng về các văn bản pháp luật, giới thiệu các thành tựu KH&CN, giải pháp sáng tạo; tuyên truyền về công tác ứng dụng, chuyển giao KH&CN. Tổ chức các phong trào phát huy sáng kiến, cải tiến kỹ thuật, sáng tạo KH&CN trong các cơ quan, địa phương, đơn vị, tổ chức, doanh nghiệp, học sinh, sinh viên và các tầng lớp nhân dân. Hàng năm, tổ chức trao Giải thưởng KH&CN vào Ngày KH&CN Việt Nam (18/5), tôn vinh trí thức tiêu biểu, các tài năng trẻ, điển hình tiên tiến trong hoạt động KH&CN.